

KAJAK-KENU

Az öttusáról a lapátra váltva **FÁBIÁN LÁSZLÓT** emelném ki, aki nem azonos Mízsér Attila öttusázó csapatjával. Az újpesti Fábrián László 1950 és 1969 között volt az Újpesti Dózsa kajakosa. 23-

szoros magyar bajnok volt, és ő volt – Urányi Jánossal párban – a sportág első magyar olimpiai bajnoka (1956, K2 10.000 méteren). Emellett nyert még Európa-bajnokságot (1957-ben, '61-ben, '63-ban, '65-ben, '67-ben), illetve világbajnokságot ('58-ban, '63-ban, '66-ban). 1969-től az Újpesti Dózsa, majd UTE technikai vezetője, edzője és szakosztályvezetője. Felesége, **Rozsnyói Katalin** az Újpesti Dózsa olimpiai ezüstérmes kajakosa, aki edzőként a magyar kajakos nőket a világ élére vezette.

BIRKÓZÁS

A sportág élő legendája, szimbóluma a Nemzet Sportolójának is megválasztott **POLVÁK IMRE**. A lajosmizsei fiatalember 1949-ben kezdte újpesti karrierjét Matura Mihály irányításával.

1952 és '64 között 12 országos bajnoki címet szerzett. Három olimpián – 1952-ben, '56-ban és '60-ban – egyaránt vereséget szenvedett a döntőben, de nem adta fel, és negyedik nekifutásra 1964-ben megnyerte végre az áhított olimpiai bajnoki címet. Mielőtt többször nyert világbajnokságot pehely- vagy könnyűsúlyban. 1965-től a lila-fehér klub edzője, majd a birkózó szakosztály vezetője. Nagy szerepe van abban, hogy ez a szakosztály mind a mai napig működik. Polvák Imre mellett egy másik kiválóság, **Növényi Norbert** is újpesti színekben nyert olimpiai bajnokságot (1980-ban, Moszkvában).

EGYÉB

Az UTE működését – a többi magyar sportklubhoz hasonlóan – behatárolja, hogy évről évre csökkennek az anyagi források. Ennek a tendenciának az évek múlásával több szakosztály is áldozatul esett. Így ma már csak a lila-fehér sporttörténelem ismerői tudják,

hogyan egykoron **Máté Sándor** 500 centiméteres cross motorral aratott nemzetközi sikereket, a triatlonos **Molnár Erika** Világkupát nyert, és olimpián is szerepelt, **Bardi Gyöngyi** röplabdázóként íratta be a nevét a magyar sportlexikonokba, míg a teniszező **Gulyás István** és **Baranyi Szabolcs** nevét Európa teniszstadionjaiban is jól ismerték.

KÜZDŐSPORTOK

Ökölvívásban **Lévai Sándornak**, a moszkvai olimpia bronzérmesének, cselgáncsban pedig **Csák Józsefnek**, az 1986-os Európa-bajnok, 1992-es olimpiai bronzérmes dzsúdósnak a nevét kell megemlíteni.

SPORTLÖVÉSZEZET

Ebben a sportágban **Varga Károlynak** (1980-ban a moszkvai olimpián még a Központi Lőklub színeiben világcsúccsal első), **dr. Hammerl Lászlónak**, a tokiói olimpia bajnokának (később lett az Újpesti Dózsa versenyzője), illetve a világ- és Európa-bajnok **Jóó Évának** a nevét kell feltétlenül megemlítenünk.

JÉGKORONG

Az UTE jégkorongszakosztálya eredetileg 1930 óta, valójában azonban csak 1955 óta működik. Az utóbbi dátum óta eltelt fél évszázad alatt a klub 13-szor nyerte meg a magyar bajnokságot. Az 52 év legjobb hokisa pedig kétségtelenül Ancsin János volt, aki 1982 és '88 között hét alkalommal nyert újpesti színekben magyar bajnokságot. (kétszer a Dunaújváros színeiben is első volt.) 1978 és '81 között egymás után háromszor választották őt meg az év legjobb ifi játékosának, '91-ben és '95-ben pedig a felnőttek között érdemelte ki a legtechnikásabb játékos büszke címet. Tagja, sőt már fiatal kora ellenére is vezéregyénisége volt az 1983-ban a Budapest Sportsarnokban megrendezett C csoportos világbajnokságon a feljutást jelentő második helyen végzett magyar válogatottnak. A címeres mezben 225-ször szerepelt. Egy számítás szerint **ANCSIN JÁNOS** 1987 és '99 között 82 mérkőzésen 101 gólt ütött, és 135 gólpasszt adott, mely eredménnyel még az NHL-sztárokat is megelőzi. Ilyen mutatóval rajta kívül senki sem rendelkezik a világon.

– RIIERSCH TAMÁS

Tragikus sorsú újpesti labdarúgó

A 122 esztendőes Újpesti Torna Egylet bővelkedik a legendás történetekben. Elég csak a nagy bajnokok élettörténetét átolvasni, máris olyan életutakkal találkozhatunk, mint Halassy (Haltmayer) Olivéré (őt említjük egy másik cikkünkben). A kétszeres olimpiai bajnok pólós kortársa volt a kiváló balkezes kardvívó, Kabos Endre, aki 1936-ban a hitleri Németország ötkarikás játéka a kardvívás egyéni és csapat számában is diadalmaskodott, ám szintén a hitleri Németország jóvoltából 1944. november 4-én, a Margit híd felrobbantásakor életét veszítette. Én mégis egy harmadik újpesti sportolót választottam a centenáriumi számba. Szűcs Sándor labdarúgó tragikus sorsa ugyanis mind a mai napig élénken él a lila-fehér sportcsaládban.

Az Újpesti TE, majd Budapesti Dózsa hátvédje hatalmas termetű, erőteljes labdarúgó volt, akinek a játékát ragyogó rúgótechnika, kiváló fejjáték és nagy határozottság jellemezte. Nem megfelelő gyorságát pontos helyezkedéssel, remek szerelési és ütemérzéskével ellensúlyozta. A kitűnő sportember 163 első osztályú mérkőzésen erősítette a lila-fehér fővárosi csapatot, és összesen 23 alkalommal talált az ellenfelek hálójába. Tehetségét bizonyítja, hogy abban az időszakban, amikor a már Puskás és Bozsik nevével fémjelzett válogatott alakulóféltben volt, 19-szer ő is magára húzhatta a címeres mezt.

Válogatott mérkőzésein gólt ugyan nem szerzett, az akkori géniuszok barátjának vallhatta magát. Mikor bajba került – Ausztrián keresztül Olaszországba akart szökni, ahol már az AC Milan várta volna –, Puskásék minden követ megmozgattak, ám hiába. Az akkori hatalom példát akart statuálni.

Szűcs Sándor élete akkor fordult tragikus irányba, amikor szerelmes lett Kovács Erzsibe, a tehetséges, fiatal és nagyon szép énekesnőbe. A két szerelmes aztán úgy döntött, hogy 1951-ben illegális úton távoznak a népi demokratikus Magyarországról. Némi keresgélés után egy Kovács József nevű férfit bukkantak, aki állítólag Horthy Miklós testőre volt, és fél kiló aranyért, illetve 5000 dollárért vállalta, hogy kijuttatja őket az országból. Az újpesti csapatnál belügyi alkalmazásban futballozó Szűcs Sándor a gyanús jelek ellenére – a vezető szinte rábeszélte őt és kedvesét a disszidálásra – hitt a férfinak. Ráadásul rendőrként a löfölgérvét is magával vitte a végzetes útra. A segítő a határ előtt még arra is rábeszélte, hogy csőre töltsé pisztolyát. Az osztrák határon azonban nem sikerült átjutniuk, mivel az áruló férfi törbe csalta őket. Szűcsöt és Kovács Erzsit fegyveres katonák várták a zöldhatáron, majd mindkettőjüket bilincsbe verve visszazállították a fővárosba. Az énekesnőt négy év börtönre ítélték, ám az újpesti labdarúgóra sokkal súlyosabb büntetést szabtak ki. Hazaárulás, fegyvercsempészség és csoportos szökés vádjával kötél általi halálra ítélték, az ítéletet pedig még abban az évben végre is hajtották. 1989-ben az ellene hozott ítéletet törvénytelennek minősítették, majd két év múlva érdemei elismeréseképpen posztumusz rendőr alezredesé nevezték ki.

Újpesten az Ugró Gyula sori Általános Iskola 1993. óta viseli a fiatalon elhunyt labdarúgó nevét. Az iskola akkori vezetése úgy vélte, a tragikus sorsú focista, mind sporttevékenységével, mind helytállásával példaképékként állítható a gyerekek elé. Igazuk volt.

– RIIERSCH TAMÁS